

Kính gửi:

- Các Tòa án nhân dân cấp cao;
- Tòa án quân sự trung ương;
- Tòa án nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Thủ trưởng các đơn vị thuộc Tòa án nhân dân tối cao.

Trong thời gian qua, Tòa án nhân dân tối cao nhận được ý kiến phản ánh của một số Tòa án nhân dân về vướng mắc trong việc viện dẫn các quy định có lợi cho người phạm tội của Bộ luật hình sự năm 2015 trong bản án. Về vấn đề này, Tòa án nhân dân tối cao có ý kiến như sau:

Theo quy định tại khoản 2 và điểm a khoản 4 Điều 1 Nghị quyết số 144 ngày 29-6-2016 của Quốc hội về việc lùi hiệu lực thi hành của Bộ luật hình sự năm 2015 và 03 đạo luật có liên quan (sau đây viết tắt là Nghị quyết số 144) thì:

"2. Lùi hiệu lực thi hành của Bộ luật hình sự số 100/2015/QH13 từ ngày 01 tháng 7 năm 2016 đến ngày Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật hình sự số 100/2015/QH13 có hiệu lực thi hành, trừ quy định tại điểm a... khoản 4 Điều này.

... 4. Kể từ ngày 01 tháng 07 năm 2016:

a) Thực hiện các quy định có lợi cho người phạm tội tại khoản 3 Điều 7 Bộ luật hình sự số 100/2015/QH13 và điểm b khoản 1 Điều 1 Nghị quyết số 109/2015/QH13 về việc thi hành Bộ luật hình sự; tiếp tục áp dụng khoản 2 Điều 1 và các quy định khác có lợi cho người phạm tội tại Nghị quyết số 109/2015/QH13".

Khoản 3 Điều 7 Bộ luật hình sự năm 2015 quy định:

"3. Điều luật xóa bỏ một tội phạm, một hình phạt, một tình tiết tăng nặng, quy định một hình phạt nhẹ hơn, một tình tiết giảm nhẹ mới hoặc mở rộng phạm vi áp dụng án treo, miễn trách nhiệm hình sự, loại trừ trách nhiệm hình sự, miễn hình phạt, giảm hình phạt, tha tù trước thời hạn có điều kiện, xóa án tích và quy định khác có lợi cho người phạm tội, thì được áp dụng đối với hành vi phạm tội đã thực hiện trước khi điều luật đó có hiệu lực thi hành".

Theo các quy định và hướng dẫn nêu trên thì kể từ ngày 01-7-2016, khi xét xử các trường hợp bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo Bộ luật hình sự năm 1999, nếu có đủ căn cứ để xác định bị cáo có tội nhưng thuộc trường hợp được áp dụng quy định có lợi của Bộ luật hình sự năm 2015 thì trong phần "Xét thấy" của bản án.

Tòa án phải phân tích, so sánh, làm rõ các điều khoản tương ứng của hai Bộ luật (Bộ luật hình sự năm 1999 và Bộ luật hình sự năm 2015); trong phần "Quyết định" của bản án, Tòa án viện dẫn điều khoản của Bộ luật hình sự năm 1999, Nghị quyết số 144 của Quốc hội, khoản 3 Điều 7 và điều khoản có lợi cho người phạm tội của Bộ luật hình sự năm 2015 làm căn cứ để quyết định trách nhiệm hình sự đối với người phạm tội.

Để việc viện dẫn các quy định có lợi cho người phạm tội của Bộ luật hình sự năm 2015 trong các bản án bảo đảm thống nhất, đúng pháp luật và phù hợp với quy định của Hiến pháp năm 2013¹, Tòa án nhân dân tối cao yêu cầu các đồng chí Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao, Tòa án quân sự trung ương và Tòa án nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương quán triệt Công văn này đến Tòa án mình và các Tòa án trực thuộc theo phạm vi thẩm quyền xét xử.

Trong quá trình thực hiện nêu có vướng mắc đề nghị các đồng chí báo cáo về Tòa án nhân dân tối cao (thông qua Vụ Pháp chế và Quản lý khoa học) để kịp thời hướng dẫn bổ sung./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi (để thực hiện);
 - Ủy ban Pháp luật của Quốc hội;
 - Ủy ban Tư pháp của Quốc hội;
 - Viện kiểm sát nhân dân tối cao;
 - Bộ Công an;
 - Bộ Tư pháp;
 - Đ/c Chánh án TANDTC (để báo cáo)
 - Các đ/c Phó Chánh án TANDTC (để phối hợp chỉ đạo việc thực hiện);
 - Các đ/c Thẩm phán TANDTC;
 - Lưu: VT, Vụ PC&QLKH.
- (để báo cáo);
- (để phối hợp);

